

ODWIEDŹ NASZ PORTAL I BĄDŹ NA BIEŻĄCO! →

gwe24.pl

Atrakcje turystyczne

Najciekawsze miejsca
Turystyka aktywna
Interesujące wydarzenia

Lipiec/Sierpień 2022 r.

powiatu wejherowskiego

POWIATOWA BIBLIOTEKA
PUBLICZNA w Wejherowie

Wejherowo, ul. Dworcowa 7
tel. 58 736 25 01, 535 555 937

 /PowiatowaBibliotekaWejherowo

www.pbpw.pl

DKK

dyskusyjny klub książki

**GODZINY
OTWARCIA:**

poniedziałek 10-17

wtorek 10-17

środa 8-16

czwartek 10-17

piątek 10-17

sobota 10-14

 BIBLIOTEKA
NARODOWA

 NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Kaszuby i Kaszubi – unikalny *region*, wyjątkowi ludzie

Morze, złociste plaże, jeziora, wzgórza i lasy, a do tego wiele zabytków i atrakcji turystycznych. Kaszuby to jeden z najbardziej atrakcyjnych i ciekawych zakątków Polski. To także wyjątkowy region, dzięki niepowtarzalnej, nigdzie indziej niespotykanej kulturze i bogatej tradycji, które są kultywowane po dziś dzień.

Region zamieszkują Kaszubi. Wyróżnia ich posługiwanie się językiem kaszubskim. Tak, językiem, nie gwarą, ponieważ status prawny języka kaszubskiego reguluje ustawa o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, definiując go jako język regionalny. O wadze tej jedynej w kraju mowy, używanej w wielu domach i miejscowościach na co dzień po dziś dzień świadczyć może to, że wiele znanych dzieł literackich, w tym literatura piękna, bajki, wiersze, a także Nowy Testament, doczekało się przekładu na język kaszubski.

Skoro Kaszubi mają swój język, to nie mogło zabraknąć i kaszubskiego hymnu. I to nie jednego, gdyż jego rolę spełniają właściwie dwie pieśni. Autorem pierwszej jest Hieronim Derdowski, który umieścił ją w swoim poemacie „Ó panu Czõrlińszcim co do Pùcka pò sęcë jachòł”. Z kolei popularna kaszubska pieśń patriotyczna „Zemia Rodnô” Jana Trepczyka, to drugi utwór pełniący rolę hymnu.

Język to nie wszystko. Kaszubi pochwalić się mogą także swoim herbem. To czarny gryf na żółtym (złotym) tle – znak, który można zauważyć w wielu miejscach Kaszub. Z kolei flaga jest odzwierciedleniem kolorów z herbu – składa się z dwóch poziomych pasów, czarnego u góry i żółtego u dołu. Bardzo często używane są też żółte flagi, z umieszczonym na środku czarnym gryfem.

Zewnętrzne symbole Kaszubów nie są jednak głównym wyróżnikiem mieszkańców regionu. Najważniejsze bowiem jest to, co w życiu każdej regionalnej społeczności jest

kluczowe – bogata twórczość ludowa. A Kaszubi mogą się pochwalić wieloma jej dziedzinami, z których najbardziej znany jest haft kaszubski, czyli kaszëbsczi wësziwk oraz rogarstwo. W hafcie używa się kilku kolorów, którym przypisuje się odpo-

wiednie znaczenia. Zielony odzwierciedla lasy i łąki, niebieski morze, niebo i jeziora, a żółty piasek morski i bursztyn. Ponadto używa się nici czerwonej, czarnej, złotej i srebrnej. Wzory haftu bardzo często wykorzystywane są na ceramice użytkowej

lub różnego rodzaju pamiątkach. Co roku odbywają się konkursy – na przykład w gminie Linia – które nie tylko polegają na rywalizacji twórców haftów, ale przede wszystkim na promocji tej tradycyjnej, kaszubskiej formy sztuki.

Kaszubi znani są także z zamiłowania do zażywania tabaki, czyli tytoniowego proszku. Wiąże się to z kolejną ważną dla mieszkańców formą twórczości ludowej – rogarstwem, czyli wyrobem krowiego rogu, w którym przechowywana jest tabaka.

Warto również wspomnieć o instrumentach używanych przez kaszubskie zespoły ludowe. Do najbardziej popularnych należą diabelskie skrzypce i burczybas. Pierwszy przypomina długi kij na szczycie którego umieszczona jest podobizna brodatego diabła, a drugi beczułkę z wystającym pękiem końskiego włosia.

Opisując Kaszuby i kulturę kaszubską nie sposób wspomnieć o wielu związanych z nią imprezach kulturalnych. Na przykład na terenie powiatu wejherowskiego odbywa się wiele imprez promujących kulturę kaszubską. Jednym z nich jest Verba Sacra, czyli wydarzenie podczas którego czytane są fragmenty Pisma Świętego po kaszubsku.

Inną formą promocji kaszubszczyzny są zjazdy Kaszubów organizowane od 1999 r. W Powiecie Wejherowskim Światowy Zjazd Kaszubów odbył się już czterokrotnie, w Wejherowie, Redzie, Rumi oraz Luzinie. Zjazdy są doskonałą okazją do promocji Powiatu Wejherowskiego oraz kultury kaszubskiej, poprzez muzykę, stroje i kuchnię regionalną.

Kajakowy raj w gminie Wejherowo

Spływy kajakowe zyskują coraz większą popularność. To okazja do wyśmienitego połączenia odpoczynku z aktywnością. Zwłaszcza, że na Ziemi Wejherowskiej nie brakuje miejsc do uprawiania tego rodzaju rekreacji – w Orlu niedawno otwarto nowe, profesjonalne przystanie kajakowe.

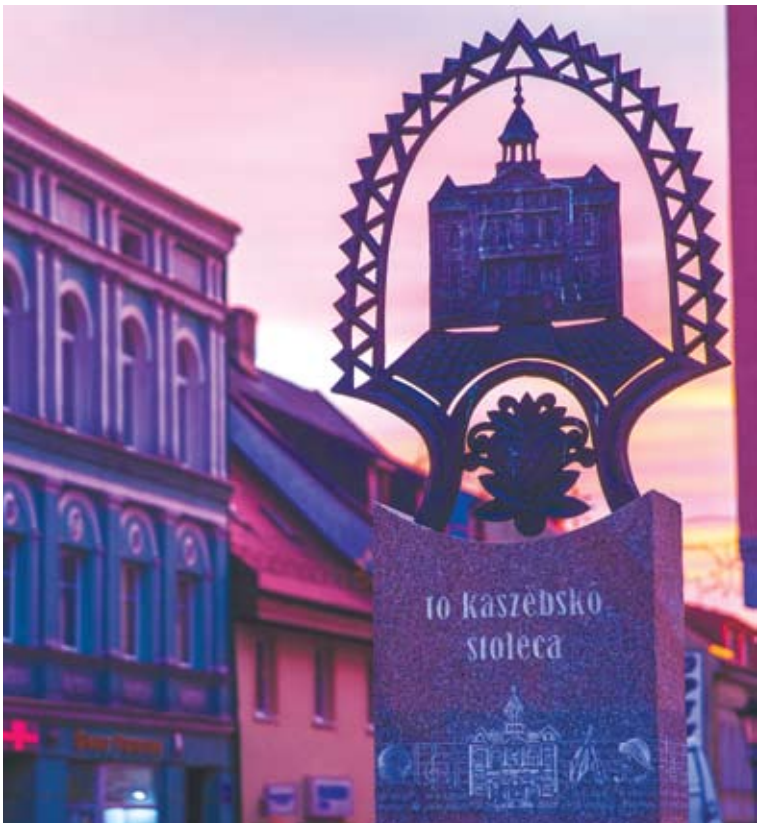

Do użytku mieszkańców i turystów w czerwcu zostały oddane trzy przystanie kajakowe - przystań nad jeziorem Orle, przystań kajakowa i flisaka w Bolszewie.

**Przemysław Kiedrowski,
Wójt Gminy Wejherowo**

– Bardzo się cieszę, że oferta turystyczna naszej gminy systematycznie się powiększa i powstają kolejne obiekty. Jestem przekonany, że przystań na jeziorze Orle jak i przystanie na kanale Redy, które oddaliśmy do użytku będą cieszyły się dużą popularnością.

Szlakiem Nut Kaszubskich przez Wejherowo

Szlak Nut Kaszubskich to jedna z atrakcji turystycznych w Wejherowie, którą warto zobaczyć. Fragmenty tradycyjnej wyliczanki umieszczone w różnych częściach miasta, tworzą trasę wiodącą pośród najpopularniejszych atrakcji turystycznych.

Spacerując ulicami Wejherowa można natrafić na kolumny z rzezbami popularnej na Kaszubach wyliczanki, zwanej nutami kaszubskimi czy kaszubskim abecadłem. Podążając za kolejnymi elementami piosenki, turyści odkryją nie tylko całą wyliczankę, ale też samo miasto i jego historię. Czternaście postumentów zostało tak wkomponowanych w miejską przestrzeń, aby przy okazji podróży za melodią zaprezentować turystom główne atrakcje miasta.

Powstawaniu szlaku towarzyszyło kilka głównych założeń, jednym z nich było ułatwienie zwiedzania miasta i poznawanie jego historii i tradycji. Wejherowo jest też silnie związane z kulturą regionu, stąd za elementy prowadzące szlak wybrano właśnie kaszubskie nuty.

Od Kościoła św. Anny do Pałacu Przebendowskich

Napotkanie na kolumnę z rzeź-

bą ma sugerować bliskość miejsca, w którym warto zatrzymać się na dłużej. Początek szlaku został wyznaczony przy Kościele św. Anny, najstarszym miejskim zabytku, ufundowanym jeszcze przez Jakuba Wejhera, założyciela miasta. W tym miejscu turyści mogą zobaczyć nie tylko świątynię, ale także obraz Matki Boskiej Wejherowskiej, z którym wiążą się znane historie o cudach czy krypty, w których spoczywają m.in. Wejherowie i Przebendowscy, dobroczyńcy miasta i klasztoru.

Trasa nut kaszubskich została urozmaicona i wiedzie nie tylko od zabytku do zabytku. Po drodze turyści i mieszkańcy podążający za melodią, poznają uroki miejskiego krajobrazu,

zatrzymują się w parkach i w urokliwej okolicy rzeki Cedron, przejdą deptakiem Starego Miasta, trafią też na Rynek, gdzie znajduje się pomnik Jakuba Wejhera i ratusz, w którym można zobaczyć m.in. salę tradycji, makietę miasta i celę więzienną z czasów, gdy dzisiejsza siedziba lokalnych władz była także posterunkiem pruskiej policji.

Szlakiem kultury

Na szlaku znajdują się również najważniejsze obiekty związane z lokalnym życiem kulturalnym. Na pieszych wędrowców czeka nowoczesny i oryginalny architektonicznie budynek Filharmonii Kaszubskiej, w któ-

rym swoją siedzibę ma również Wejherowskie Centrum Kultury. Z tarasu Filharmonii widoczna jest urzekająca panorama miasta.

Ostatni przystanek na szlaku stanowi Pałac Przebendowskich, w którym znajduje się Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej. W jego pobliżu znajduje się rzeźba Kaszuby siedzącego na ławce, która została zainstalowana jako ostatni, czternasty drogowy szlak. Obok postaci umieszczony został kamień z wygrawerowanym całym alfabetem, a także przycisk, który po wciśnięciu uruchamia nagranie z wykonaniem całej wyliczanki, znanej z poszczególnych elementów spotykanych na szlaku.

Kalwaria Wejherowska – wybitny zabytek polskiej architektury

Kalwaria Wejherowska to miejsce niecodzienne, zaciszne, skłaniające do zadumy i kontemplacji. Kalwaria zajmuje pięknie położony fragment Wejherowa, w gęstym parku, na kilku niewielkich wzgórzach. Wejherowo, właśnie dzięki tej pięknej, zabytkowej kalwarii nazywane jest duchową stolicą Kaszub. Już od ponad 300 lat Kalwaria Wejherowska przyciąga do miasta rzesze turystów i pątników.

Kalwaria Wejherowska jest główną atrakcją miasta Wejherowo i każdego roku przyciąga rzesze pielgrzymów. Cały szlak rozciąga się na długości 4,6 km a jego przejście zajmuje ok. 2,5 godziny.

Na trasie kalwaryjskiej znajduje się

26 siedemnastowiecznych kapliczek ufundowanych przez założyciela miasta Jakuba Wejhera.

W każdy piątek w okresie Wielkiego Postu odprawiane jest na Kalwarii nabożeństwo Drogi Krzyżowej, które

przyciąga tłumy wiernych. Od 2002 roku członkowie grupy teatralnej „Misternicy Kaszubscy” wystawiają w Wielkim Tygodniu Misterium Męki Pańskiej. Szczególnie poruszające są odgrywane sceny przybicia Chrystusa do krzyża i Jego śmierć.

Kalwarię można zwiedzać o każdej porze roku. Jest możliwość wynajęcia przewodnika w klasztorze św. Anny, który znajduje się na początku trasy kalwaryjskiej. Wejherowo, ul. Reformatów 19, tel.: 58 672 17 55.

Witamy wakacje w Wejherowie!

Dla miłośników muzyki i kina w plenerze oraz dla ceniących aktywny wypoczynek na łonie przyrody, dla tych, którzy lubią zwiedzać i zagłębiać się w historii – Wejherowo przygotowało szereg letnich atrakcji. Dla mieszkańców Wejherowa i dla turystów latem zorganizowanych zostanie wiele atrakcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych i wydarzeń kulturalnych.

Zwiedzanie Ratusza

W zabytkowym ratuszu na turystów czekają m.in. sala historii i tradycji, cela więzienna, makiety miasta oraz Kalwarii Wejherowskiej, a także multimedialna Sala Historyczna „Wejherowo okresu międzywojennego”. Ratusz można zwiedzać bezpłatnie o pełnych godzinach w dni powszednie w godz. 9-15, a w weekendy w godz. 11-15 (ostatnie wejście godz. 14).

Aktywne soboty

W każdą sobotę, w wejherowskim Parku Miejskim o godz. 10 będą odbywały się zajęcia fitness. W programie: ćwiczenia wzmacniające i ujędrniające pośladki oraz wzmacniające i angażujące mięśnie brzucha (2.07); PILATES (9.07); FAT BURNER -SUPER SPALANIE (16.07), Zumba (23.07, 30.07, 6.08); ZDROWY KRĘGOSŁUP (13.08), FIT BODY (20.08); PILATES (27.08).

Uczestnicy powinni zabrać ze sobą matę do ćwiczeń i wodę do picia.

Letnia Biblioteka w muzeum

Pasjonaci czytania na świeżym powietrzu będą mogli skorzystać z plenerowego punktu bibliotecznego na tarasie wejherowskiego pałacu. Od 6 lipca do 26 sierpnia punkt biblioteczny będzie czynny w środy w godz. 14-18, w czwartki w godz. 12-15 i w piątki w godz. 12-15. W ramach Biblioteki Letniej będą odbywały się spotkania autorskie z pisarzami.

Bezpłatne wycieczki po mieście z przewodnikiem

Jednym z najważniejszych obiektów w mieście jest XVII-wieczna Kalwaria Wejherowska z 25. kaplicami usytuowanymi na wzgórzach morenowych. Warto również poznać architekturę oraz wnętrze Kościoła pw. Św. Trójcy wybudowanego w roku założenia miasta oraz Kościoła Klasztornego z cudownym obrazem Matki Bożej Wejherowskiej koronowanym przez Jana Pawła II. Szlak głównych atrakcji miasta wraz z Kalwarią Wejherowską można

bezpłatnie zwiedzać z przewodnikiem codziennie, w lipcu i sierpniu. Zbiórka przed pomnikiem Jakuba Wejhera o godz. 11. Tel. i szczegóły 58 677 70 58.

Krzysztof Hildebrandt, prezydent Wejherowa

- Tegoroczna letnia oferta dla mieszkańców Wejherowa i turystów będzie różnorodna oraz ciekawa. Tradycyjnie przygotowaliśmy propozycje spędzania czasu i każdy znajdzie z pewnością coś dla siebie. Zapraszam!

Wejherowskie Kino pod Gwiazdami

Plenerowe emisje filmów w każdy czwartek lipca i sierpnia w Amfiteatrze w Parku Miejskim. Seanse pod gołym niebem - początek godz. 21.30. W programie: (7.07) Na rauszu reż. Thomas Vinterberg, 2020; (14.07) Wojna z Dziadkiem reż. Tim Hill, 2020; (21.07) Sonata reż. Bartosz Blaschke, 2021; (28.07) C'mon C'mon reż. Mike Mills, 2021; (4.08) Minar reż. Lee Isaac Chung, 2020; (11.08) Zupa nic reż. Kinga Dębska, 2021; (18.08) Chłopiec z chmur reż. Nicolas Vanier, 2019; (25.08) Nieznośny ciężar wielkiego talentu reż. Tom Gormican, 2022.

Joga w parku

W każdą letnią niedzielę lipca i sierpnia o godz. 9.30 odbywać się będzie Joga w Parku, cykl otwartych spotkań z jogą na świeżym powietrzu w wejherowskim parku.

Szlak Nut Kaszubskich

Kaszubska melodia prowadzi Szlakiem Nut Kaszubskich umożliwiając zwiedzenie miasta i poznanie jego historii i tradycji. Ta atrakcja, uzupełnia ofertę turystyczną miasta, ale jest także projektem skierowanym do mieszkańców Wejherowa przypominającym o jego regionalnej tradycji.

Koncerty Letnie w Parku

W każdą niedzielę, o godz. 17 Prezydent Miasta Wejherowa i Wejherowskie Centrum Kultury zapraszają do parku na darmowe koncerty letnie w ramach cyklu „Lato z Filharmonią Kaszubską”, które będą odbywały się na dolnym tarasie – na małej scenie.

Ptaki w Parku

W Parku Miejskim można zobaczyć także ptaki – bielika, pelikany i żurawie koroniaste, które przebywają w specjalnie przygotowanych dla nich wolierach. Atrakcje w Parku pozwalają przebywającym tam znaleźć chwilę relaksu w pięknym otoczeniu, a także zobaczyć z bliska ptaki, które w naturze trudno spotkać.

Potańcówka Miejska

15 sierpnia w godzinach od 15.00 do 22.00 na placu Jakuba Wejhera przed ratuszem odbędzie się tradycyjna Potańcówka Miejska. Podczas potańcówki WCK przygotował wiele atrakcji.

Atrakcje dla najmłodszych

Wakacje w mieście także mogą być atrakcyjne także dla najmłodszych. W Wejherowie po raz pierwszy organizowane są półkolonie letnie, które odbędą się w dwóch terminach: od 18 do 29 lipca w Szkole Podstawowej nr 9 i od 1 do 12 sierpnia w Szkole Podstawowej nr 5. Zajęcia będą prowadzone w godz. 8 -16.

W programie półkolonii znajdują się: konkursy, quizy, gry terenowe, warsztaty plastyczne, wycieczki, zajęcia muzyczne, sportowo-ruchowe i relaksacyjne, gry i zabawy integracyjne, spacerowanie oraz wyżywienie.

- Po raz pierwszy, z inicjatywy prezydenta Krzysztofa Hildebrandta, organizujemy półkolonie letnie zdając sobie sprawę z tego, że wakacje są cudownym czasem dla dzieci, ale niełatwym organizacyjnie dla pracujących

rodziców – mówi Arkadiusz Kraszkiewicz, zastępca prezydenta Wejherowa ds. ekonomicznych i społecznych. – Organizując półkolonie dla najmłodszych dzieci z Wejherowa, chcieliśmy chociaż w taki sposób pomóc zorganizować opiekę dla dziecka w wakacje. Myślę, że zajęcia są atrakcyjne i skorzystają na tym zarówno dzieci, jak i ich rodzice, zwłaszcza, że dla posiadaczy Wejherowskiej Karty Mieszkańca oferujemy zniżkę.

Lato z piłką

Prezydent Wejherowa oraz Szkolny Związek Sportowy w Wejherowie organizują tradycyjnie dla dzieci szkół podstawowych akcję „Lato z piłką 2022”. Zajęcia będą prowadzone w sierpniu.

Letni wypoczynek w sportowym stylu organizuje od 18 lipca Wejherowska Akademia Piłki Nożnej „Błękitni” w ramach Akcji Lato dofinansowanej przez Urząd Miejski w Wejherowie. Szczegóły na stronie organizatora.

Pałac Przebendowskich i Keyserlingów w Wejherowie
(siedziba) Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej

Pałac w Ciekocinku

Szlak *Dworów i Pałaców* Północnych Kaszub

Na mapie powiatu wejherowskiego jest wiele nieodkrytych miejsc, które kuszą nie tylko widokami, ale też często bogatą historią czy ciekawymi zabytkami. Taką atrakcją turystyczną jest Szlak Dworów i Pałaców Kaszub Północnych, który liczy kilkadziesiąt obiektów. Wycieczka tym szlakiem będzie niezapomnianą przygodą.

Pałac w Sasinie

Dwa powiaty – wejherowski i pucki – kryją w sobie prawdziwe perły architektoniczne. Część z nich pełni funkcje agroturystyczne, inne oferują pokoje hotelowe lub apartamenty na wynajem. W niektórych znajdziemy basen, stadninę koni, luksusowe spa i elegancką restaurację. Każdy ma za sobą bogatą przeszłość i związane z tym legendy. Wiele z nich leży w wyjątkowo malowniczych miejscach i niemal każdy posiada pięknie odrestaurowany park. Możliwość spędzenia nocy w miejscach, które pamiętają czasy nawet XIV w., to atrakcja, któ-

rej nie zaoferuje nam żaden, nawet najbardziej luksusowy, ale współcześnie wybudowany hotel.

Rezydencje są różne, ale wszystkie łączy bogata historia i otoczenie natury. Jeżeli więc marzysz o prawdziwym odpoczynku – takim, podczas którego zamiast dźwięków telewizora i ryku silników usłyszysz muczenie krów i cykanie świerszczy, a od silnego sygnału Wi-Fi ważniejsze jest dobre połączenie z samym sobą – wybierz jeden z obiektów na Szlaku Dworów i Pałaców Północnych

Kaszub. Gospodarze tych miejsc to przemili ludzie, którzy ugoszczą twoją rodzinę jak własną.

Najciekawsze i najlepiej zachowane, a także dostępne dla turystów to: pałace w Ciekocinku, Godętowie, Kłaninie, Rekowiu Górnym, Wejherowie, dwory w: Bychowie, Borkowie Lęborskim, Gościćcinie, Lisewie, Prusewie, Rumi, Salinie oraz zamki w Krokowej i Rzucewie.

Dwory i pałace Północnych Kaszub znajdują się na stosunkowo niewielkim obszarze. Objazd po

**Jacek Thiel,
Wicestarosta
Wejherowski**

- Szlak Dworów i Pałaców to wyjątkowa trasa turystyczna, która przybliży historię pomorskich rodów i ich majątków. Część obiektów na szlaku została odrestaurowana i pełni różne funkcje, m.in. hotelową i restauracyjną, niektóre zaś są obiektami kultury. Na trasie znajduje się Pałac Przebendowskich i Keyserlingków w Wejherowie, w którym od ponad pięćdziesięciu lat mieści się siedziba Muzeum Kaszubsko-Pomorskiej, prężnie działającego ośrodka kultury regionalnej.

wszystkich obiektach to doskonały pomysł na kilkudniową wycieczkę samochodową lub motocyklową. Szlakiem podróżować można także rowerem, bowiem w powiecie istnieje wiele ścieżek rowerowych biegnących drogami lokalnymi, leśnymi i polnymi. Polecamy skorzystać ze sprawdzonych szlaków rowerowych za pośrednictwem stron: traseo.pl lub komoot.com. Więcej informacji na temat dworów i pałaców na szlaku znajdziemy na stronie internetowej: kaszubypolnocne.pl oraz na: dipp.info.pl.

Podróż Szlakiem Dworów i Pałaców Północnych Kaszub to doskonały sposób na spędzenie wolnego czasu zarówno dla miłośników historii, jak i dla zwolenników odpoczynku w wyjątkowych miejscach, które bez wątpienia oczarują każdego z gości.

Dwór w Bychowie

Pałac w Ciekocinku

Smacznie i zdrowo czyli *kaszubska kuchnia*

Inaczej być nie może - głównym składnikiem kuchni kaszubskiej są ryby. Wszak Kaszubi od wieków trudnili się właśnie rybołówstwem. W kaszubskim menu smakosze znajdą więc szeroki wybór dań ze śledzi, węgorzy, szprotów i dorszy, które w dodatku przygotowuje się na wiele różnych sposobów. Można podać je smażone, duszone, pieczone, wędzone, w zalewie lub w galarecie, a Kaszubi są prawdziwymi w tym mistrzami.

Najpopularniejszym daniem jest śledź po kaszubsku podawany z cebulą i pomidorami.

Lecz ryby to nie wszystko. Kaszubskie lasy obfitują w grzyby czy leśne jagody, które z tego powodu są nieodłącznymi produktami wykorzystywanymi w kuchni kaszubskiej. Mistrzowie kuchni z Kaszub chętnie sięgają także po warzywa, drób i dziczyznę. Dużą rolę odgrywają również dania mączne – placki, racuchy i ciasta, ale też pierogi.

Nic dziwnego, że wiele z tych potraw wpisanych jest na listę potraw tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Na liście znajdują się wyłącznie produkty stanowiące element dziedzictwa kulturowego regionu, które wytwarzane są trady-

Unikalny, kaszubski język, niepowtarzalne, barwne hafty, piękne tradycje ludowe to nie wszystko, co wyróżnia Kaszubów. Potrafią oni bowiem także przyrządzać niezrównane dania, których trzeba spróbować odwiedzając Kaszuby. Zwłaszcza, że – rzecz jasna – kaszubska kuchnia odznacza się wykorzystaniem produktów lokalnych, właściwych dla danej pory roku.

cyjnymi metodami wykorzystywanymi co najmniej od ćwierć wieku. Dla przykładu, pierwszą osobą z terenu powiatu wejherowskiego, której przepis na „Kaczkę po Pomorsku” wpisany został na listę produktów tradycyjnych, jest Katarzyna Zacharewicz ze Słajszewa.

Odwiedzając Kaszuby koniecznie trzeba spróbować tego, co mieszkańcy tej krainy mają do zaoferowania nie tylko dla ducha, ale i ciała. Nie można więc nie spróbować lokalnych, tradycyjnych potraw by poznać nowe smaki.

Lista produktów tradycyjnych z powiatu wejherowskiego:

1. Kaczka po pomorsku
2. Nalewka jagodowa
3. Borówka z gruszką po pomorsku
4. Żurawina z jabłkiem i chrzanem
5. Pasztet z pomuchłą
6. Smalec ze skwarkami
7. Śledź solony z beczki w zalewie słodko-kwaśnej
8. Borowiki suszone w śmietanie
9. Amoniaczki
10. Śledź bałtycki po rybacku
11. Pülwerküch/ dëszny küch
12. Kaszubski kuch marchewny
13. Choczewskie wino z dzikiej róży
14. Wołowina szmurowana po kaszubsku
15. Kiełbasa choczewska
16. Szynka z kołnierzykiem

Kaszubska *Ferozolima*

Kalwaria wraz z kościołem św. Anny stanowi Sanktuarium Pasyjno-Maryjne. Fundatorem kościoła był założyciel miasta, Jakub Wejher. W 1643 r. położył kamień węgielny pod budowę świątyni, tym samym zapoczątkując prace. Opiekunami kościoła od setek lat są Franciszkanie. Okazują oni ogromną miłość i wdzięczność do Najświętszej Maryi Panny i to ona jest w centrum ży-

cia modlitewnego zakonników. Dumą świątyni jest Cudowny Obraz Matki Bożej Wejherowskiej (koronowany przez papieża Jana Pawła). Madonna dzięki łaskom jakie udziela parafianom, ogłoszona została Uzdrawicielką Chorych na Duszy i Ciele. 11 lutego 2020 r. tj. w Światowy Dzień Chorego Arcybiskup Metropolita Gdański – Sławoj Leszek Głódź, zmienił tytuł kościoła

Wizytówką tutejszych ziem jest 370-letnia Kalwaria Wejherowska, która należy do jednej z najstarszych w Polsce. Jest jednym z najchętniej odwiedzanych przez turystów miejscem na ziemi Kaszubskiej. Wzgórza Kalwarii są miejscem odpustów, nabożeństw Drogi Krzyżowej i inscenizacji Męki Pańskiej.

parafialnego. Poszerzył go o wezwanie: „Matki Bożej Uzdrawienia Chorych na Duszy i na Ciele i św. Anny”. Warto dodać, że od 1 marca 2016 r. Matka Boża Wejherowska jest Patronką Powiatu Wejherowskiego. W podziemiach kościoła znajdują się krypty zasłużonych Wejherowian, rodziny założyciela miasta, Przebendowskich, zakonników i dobrodziejów.

Obecnie na Kalwarii w ciągu roku celebrowanych jest pięć odpustów z okazji uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego, Trójcy Świętej, NMP Uzdrawienia Chorych, Wniebowzięcia NMP i Podwyższenia Krzyża.

Tańczące obrazy

Pielgrzymi przybywając na uroczystość kościelną, przynoszą ze sobą oprócz chorągwi i sztandarów – feretrony. Przenośne i obustronne obrazy religijne niesione są przez cztery osoby, kobiety lub mężczyzn, ubranych w galowy lub regionalny strój. Feretrony podczas powitań i pożegnań kłaniają się, dlatego fachowo nazywa się on pokłonem feretronów. Obrażnicy, czyli osoby niosące obraz, kłaniają

się wykonując feretronem znak krzyża i zataczają koło. Wszystkie pokłony są głębokie i wymagają odpowiedniej techniki, siły i opanowania.

Na Kalwarii Wejherowskiej podczas odpustów można spotkać się z unikalnym kaszubskim zwyczajem, nieznanym w innych regionach Polski – tańcem feretronów, czyli świętych obrazów. Pokłon feretronów jest najważniejszym momentem zamykającym uroczystości odpustowe.

**Gabriela Lisius,
Starosta
Wejherowski**

- Taniec feretronów, czyli świętych obrazów, to kaszubska tradycja znana od setek lat. Ten unikalny zwyczaj, nieznanany w Polsce, jest z pewnością jednym z najciekawszych lokalnych ceremoniałów, z którym można się spotkać w czasie odpustów na Kalwarii Wejherowskiej.

„Kaszubskie Oko”

Kompleks Turystyczno-Rekreacyjny „Kaszubskie Oko” jest niewątpliwie obiektem, którego nie wolno pominąć odwiedzając powiat wejherowski. Jego nazwa nie jest przypadkowa, ponieważ kompleks z lotu ptaka przypomina kształtem oko. Najważniejszym jego elementem jest „żrenica”, czyli 44 metrowa wieża widokowa, kopiec na którym stoi

wieża oraz rabaty kwiatowe stanowiące „tęczówkę oka”. Z kolei pergole rozciągające się wzdłuż ścieżki spacerowej symbolizują zarys rzęs.

Aby móc podziwiać zapierające dech w piersiach widoki Kaszub Północnych, trzeba pokonać 212 schodów. Ale nie ma się co obawiać – istnieje także możliwość wyjazdu na taras widokowy windą. W każdym

Podróżując przez Kaszuby Północne w pewnym momencie można napotkać na niezwykłą budowlę, która może przywoływać skojarzenia z twórczością samego Tolkiena. Lecz to nie słynne „Okno Saurona”, lecz „Kaszubskie Oko”. Innymi słowy to wysoka, robiąca wrażenie wieża, z której szczytu można podziwiać spektakularne widoki na Nordę.

razie warto – przy dobrej widoczności z wieży zobaczyć można Morze Bałtyckie oraz morenowe wzgórza Jeziora Żarnowieckiego. Można z niej również dostrzec pozostałości po słynnej budowie elektrowni jądrowej. Ciekawostką jest widoczny z wieży, rozległy zbiornik górny największej w Polsce elektrowni szczytowo-pompowej oraz farma elektrowni wiatrowych.

Wieża widokowa to nie wszystko. W „Kaszubskim Oku” można także miło i aktywnie spędzić czas z całą

rodziną. Na terenie kompleksu znajduje się bowiem: restauracja, mini pole golfowe i... ziemne pole szachowe. Warto także zrobić sobie zdjęcie z naturalnych rozmiarów makietami najsłynniejszych dinozaurów: Triceratopsa i Tyrannosaurus Rex, oraz Stolemów, kaszubskich olbrzymów-siłaczy, które niegdyś rządziły tą krainą. Dzieci doskonale pobawią się także na placu zabaw, który zaprojektowano w kształcie pirackiego statku.

W miesiącu lipcu i sierpniu obiekt czynny od 9:00 do 21:00.

Morze, a może jezioro? Jest gdzie wypoczywać nad wodą

Kaszuby Północne, zwłaszcza Ziemia Wejherowska, to nie tylko nadmorskie plaże, ale także jeziora. Można więc swobodnie wybrać, czy chcemy wypoczywać podziwiając fale Morza Bałtyckiego, czy może spoglądając na leniwe tafle kaszubskich jezior... Jedno jest pewne – wszędzie znajdziemy odpoczynek i możliwość do obcowania z nadmorską naturą.

Co prawda powiat wejherowski jest nadmorskim powiatem, ale na jego terenie znajdują się także kuszące swym spokojem i możliwością uprawiania sportów wodnych jeziora, na przykład Żarnowieckie czy Choczewskie.

Na Jeziorze Żarnowieckim, znanym z tego, że to właśnie na jego brzegach miała powstać pierwsza w Polsce elektrownia atomowa, znajdują się przystanie jachtowe oraz molo w Nadolu. To doskonałe miejsce dla tych, którzy rozpoczynają przygodę ze sportami wodnymi.

Sporą popularnością cieszy się także Jezioro Choczew-

skie, znajdujące się w obrębie Choczewsko-Salińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. To właśnie tam swój raj znajdują wędkarze oraz miłośnicy sportów wodnych – i nie tylko – zwłaszcza, że akwen otoczony jest pięknym nadmorskim lasem.

A skoro o nadmorskich lasach mowa, to warto skierować uwagę na Lubiatowo i okolice – a dokładnie na piękne plaże nad Morzem Bałtyckim. Oprócz korzystania z ochłody morskiej wody i kąpieli słonecznych, można także skorzystać z atrakcji przygotowanej przez leśników z Nadleśnictwa Choczewo, którzy niedawno zorganizowali nową ścieżkę

przyrodniczą prowadzącą przez wydmę Lubiatowską.

Wybrzeże oferuje także jeszcze jedną atrakcję – odwiedzając powiat wejherowski obowiązkowym punktem na liście „miejsc do zaliczenia” jest wejście na szczyt latarni morskiej Stilo w gminie Choczewo. Rozciągający się z niej widok udowadnia potęgę Morza Bałtyckiego, i pokazuje piękno Kaszub Północnych. Zlokalizowana jest w miejscowości Osetnik, niedaleko Sasina. Określana jest mianem jednej z najpiękniejszych na polskim wybrzeżu. Zbudowana została w latach 1904-1906. Na wybrzeżu polskim jest 18 latarni, z czego 17 czynnych.

Te *czołgi działają* do dziś – żywa lekcja historii w Muzeum „Gryf”

Tutaj historię można dotknąć, poczuć, przeżyć. To idea przewodnia Muzeum Techniki Wojskowej „Gryf”, gdzie można doświadczyć żywej lek-

cji historii. Ekspozycje, w tym przyciągające uwagę czołgi z czasów II wojny światowej, które miały niebagatelny wpływ na przebieg historii, nie tylko

Historii najlepiej uczyć się... na żywo! Jest na terenie powiatu wejherowskiego takie miejsce, które doskonale się do tego nadaje. W Dąbrówce koło Luzina znajduje się bowiem Muzeum Techniki Wojskowej „Gryf”. Prezentuje niezwykle cenną kolekcję pojazdów z czasów II wojny światowej, w tym czołgi. Część z nich „na chodzie” jest do dzisiaj.

można podziwiać. One „żyją” - będzie można poczuć zapach prochu, dotknąć rozgrzanego pancerza, usłyszeć warkot prawdziwego czołgowego silnika.

Ekspozycje zostały tak pomyślane, aby zapewnić ekscytującą i pożyteczną rozrywkę dla całej rodziny. Część wystawy obejmuje również mundury, wyposażenie i uzbrojenie z czasów II wojny światowej i okresu powojennego.

Dodatkową atrakcją są udostępnione na miejscu bogate zbiory Muzeum Saperskiego „Explosive”. Obejmują one amunicję strzelecką, artyleryjską i raketową różnego typu, granaty, bomby, miny, torpedy, a także sprzęt saperski do wysadzania i wykrywania min.

Muzeum Techniki Wojskowej „Gryf” oraz Muzeum Saperskie „Explosive” czynne są codziennie, w godzinach od 10:00 do 18:00.

W Redzie popływasz razem z... rekinami

To jeden z największych i najnowocześniejszych parków wodnych w kraju. W Aquaparku w Redzie znajdują się m.in. basen ze sztuczną falą, zjeżdżalnie, Zatoka Piratów ze statkiem pirackim czy basen z Krakenem. Wyjątkową atrakcją jest jednak spływ pontonem przez szklany tunel, wokół którego pływają rekiny i jedyna w Europie obrotowa zjeżdżalnia.

Aquapark Reda to pod wieloma względami niezwykle kompleks wypoczynkowy, stanowiący idealne miejsce na wyprawę z całą rodziną. Po prostu każdy znajdzie tu coś dla siebie. Na najmłodszych czeka przygoda na prawdziwym statku piratów, wyposażonym w armatki wodne i siedem zjeżdżalni. Odwiedzić można także akwen otoczony zamkowym murem, gdzie rządy sprawuje władca głębin Kraken.

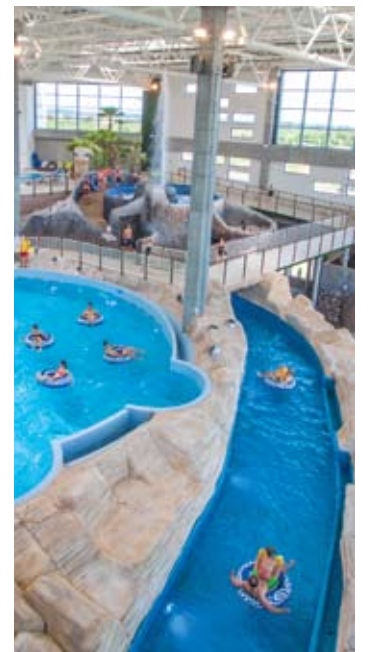
Miłośnicy bardziej intensywnych doznań skorzystać mogą z biczu wodnych oraz wodospadu. W kompleksie znajduje się także olbrzymie jacuzzi czy basen imitujący fale Bałtyku. Atrakcją jest też wijąca się przez cały kompleks – leniwa rzeka.

Fani ekstremalnych doznań również nie będą mogli narzekać. Zjeżdżalnia Ultra Speed przez około sześć metrów wędzie niemal pionowo w dół. A może by tak skorzystać z ekstremalnego diabelskiego młyna na pontonie? To możliwe! W Re-

dzie powstała bowiem jedyna w Europie zjeżdżalnia obrotowa – AquaSpinner!

Jednak największą atrakcją są rekiny, od których goście Aquaparku oddzieleni są tylko warstwą cienkiej szyby. Zjeżdżalnia Shark Slide – długości 60 metrów prowadzi podświetlonym tunelem przez rajskie akwarium, w którym pływają jedne z najgroźniejszych drapieżników świata.

W sezonie letnim park czynny jest od 8.00 do 23.00

Atrakcje turystyczne

REDAKCJA
Aleja Zwycięstwa 24, 80-219 Gdańsk,
tel./fax. 58 736 16 92,
tel. 58 736 33 22

REDAKTOR NACZELNY:
Piotr Ruszewski
p.ruszewski@expressy.pl

DYREKTOR HANDLOWY:
Rafał Laskowski
r.laskowski@expressy.pl

DZIENNIKARZ:
Łukasz Razowski

TEKSTY:
**Ewa Wajs, Łukasz Razowski,
Justyna Michalkiewicz-Waloszek**

ZDJĘCIA:
**Sebastian Mitrzonek, Marek Pałubicki, arch.
Starostwa Powiatowego w Wejherowie**

SEKRETARZ DS. ADMINISTRACYJNYCH:
Magdalena Chmielewska
tel. 796 600 155
m.chmielewska@expressy.pl

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

BIURO REKLAM
Danuta Bieszke,
d.bieszke@expressy.pl, tel. 660 731 138

DRUK Polska Press, oddział w Bydgoszczy
Nr 1 (8) NAKŁAD 20 000 egzemplarzy

OPRACOWANIE GRAFICZNE I SKŁAD:
Łukasz Wick

Rozpowszechnianie redakcyjnych
materiałów publicystycznych
bez zgody wydawnictwa jest zabronione.

ISSN: 2544-9591
WYDAWCA:
PR MEDIA GROUP Sp z o.o. Aleja Zwycięstwa 24,
80-219 Gdańsk
NIP 584-273-75-19

Poznaj *historię* Kaszub i *sztukę* regionu

Ekspozycje, wystawy dotyczące historii i kultury Kaszub, jak i sztuki regionu. To wszystko można znaleźć w wejherowskim Pałacu oraz w budynku Książnicy prof. Gerarda Labudy. Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie zaprasza do zwiedzania wystaw stałych i czasowych.

PAŁAC

Parter:

- Gryf w historii i kulturze Pomorza
  - W dialogu z ciszą i malarstwem – wystawa biograficzna w 100-lecie urodzin Henryka Stankiewicza (1922-2003) – surdopedagoga, malarza i rysownika
  - Muzyczne Instrumenty Kaszub
  - wystawa fotograficzna pt. „Kaszubi z Jones Island”
  - wystawa z okazji 50-lecia twórczości Franciszka Sychowskiego „Od twórcy ludowego do arteterapeuty dyplomowanego” (wystawa częściowa)
  - pokonkursowa wystawa haftu kaszubskiego
- Ekspozycje:
- prezentacja osiągnięć chóru „Cantores Veihervienses”
  - prezentacja dokonań artystycznych Zespołu Wokalnego Art'n'Voices

- prezentacja dokonań artystycznych Towarzystwa Śpiewaczego im. Jana Trepczyka z Wejherowa

Podziemia:

- STAN RZECZY wystawa rzeźb autorstwa Marka Elsnera

KSIĄŻNICA PROF. GERARDA LABUDY

Parter:

- Historia Kaszubów wg. prof. Gerarda Labudy

Podziemia:

- wystawa rzeźb pt. „Sacrifice/pòswiãcenié” autorstwa prof. Tomasza Sobisza (wystawa czynna od 20.07)

WYSTAWY ZEWNĘTRZNE

- Wystawa Dwory Bałtyckie. Siedem przystanków w podróży przez wspólną historię – wystawa prezentowana przy Muzeum
- Fotosy - kałambury filmowe z czasów pandemii. Kino „Żeglarz” z Jastarni - wystawa prezentowana od 01.07 przy Kinie Żeglarz (Jastarnia, ul. Portowa 10)
- wystawa planszowa Felix Cassubia „Òd Gduńska tu – jaż do Roztoczi bróm!” - wystawa prezentowana od 05.07 w „Rybaczówce” (Dębki, ul. Plażowa 2)

Pałac i Książnica:

poniedziałek: 9.00-21.00
wtorek, czwartek, piątek: 9.00-15.00
środa: 9.00-16.00
sobota: 11.00-19.00
pierwsza niedziela miesiąca: 12.00-20.00

Zapraszamy do

Muzeum

Piśmiennictwa i Muzyki
Kaszubsko-Pomorskiej
i **Książnicy**
prof. Gerarda
Labudy

Powiat
Wejherowski

Książnica
prof. Gerarda Labudy
w Wejherowie

www.muzeum.wejherowo.pl

www.ksiaznicalabudy.pl

 /muzeumwwejherowie

WYSTAWA KULTOWYCH AUT ZABYTKOWYCH 4-30 LIPCA

Zapraszamy na pasjonującą wystawę
niezapomnianych klasyków motoryzacji

WSTĘP WOLNY!

 Znajdź nas i polub na FB

Port Rumia Centrum Handlowe Auchan, ul. Grunwaldzka 108

portrumia.pl